

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce:

Die Geschichte der deutschen Besiedlung der Zips und Anteil der deutschen Minderheit an der kulturellen Entwicklung der Slowakei vom 13. bis zum 19. Jahrhundert. Ein Beitrag zur Geschichte der Karpatendeutschen in der Slowakei

Autorka: **Zuzana Bosnovičová**

Školitel bakalářské práce: **prof. PhDr. Milan Tvrđík, CSc.**

Oponentka: **doc. PhDr. Viera Glosíková, CSc..**

Předložená bakalářská práce o rozsahu 64 stran je psána německy. Obsahuje úvod a tři stěžejní kapitoly, shrnutí v německém, slovenském a anglickém jazyce, seznam literatury a dvě strany přílohy.

Téma práce je historické, avšak s významovým přesahem časovým i teritoriálním. Popisován je určitý model národnostní menšiny („spišští Němci“), jejíž působení a adaptace na běžný život v daném regionu se ukázal jako produktivní a vzájemně obohacující.

V úvodu autorka formuluje cíl práce, jakož i zaměření jednotlivých kapitol v celkové struktuře práce. V centru pozornosti je německojazyčné obyvatelstvo ve spišském regionu ve východní části území dnešního Slovenska, v časovém rozmezí od 13. - 19. století. Autorka se mohla opírat o sekundární literaturu lingvistickou, literárně vědnou, historickou, právní atd., s níž suverénně pracuje, správně z ní cituje, popřípadě ji parafrázuje, cíleně využívá poznámkového aparátu pod čarou. K výběru sekundární literatury mohla ovšem zařadit i významnou knižní publikaci, týkající se bezprostředně tématu: ŠVORC, Peter (Ed.): *Spiš v kontinuitě času / Zips in der Kontinuität der Zeit*. Prešov, Bratislava, Wien: Universum, 1995. ISBN 80-967001-3-8. Mezi nejvýznamnějšími lingvistickými publikacemi se mohla objevit alespoň jedna od slovenské badatelky Márie Papsonové. Právě ta, společně s Ilpo Tapani Piirainenem a později i s Jörgen Meierem zveřejnila zásadní výsledky výzkumu spišského, ale i širšího regionu dnešního východního Slovenska. Papsonová je mimo jiné autorkou překladu knihy *Sasko-Magdeburské právo na Slovensku* (2014). V bakalářské práci se zmiňuje „německé právo“ i městské právo, jehož počátky lze hledat v Magdeburku (Magdeburger Recht).

Práce má logickou strukturu, danou dějinami osídlování území dnešního Slovenska Němci, přičemž je v duchu publikované sekundární literatury velmi přesně osvětlen samotný proces i

jeho příčiny. Pozornost se soustřeďuje na tři hlavní německojazyčné enklávy: na území dnešní Bratislavy a okolí, na středním Slovensku (Hauerland) a na Spiši. Oblasti Spiše jsou dále věnovány další dvě kapitoly: *Landschaft Zips* a *Die Kunst der Zips*, které mohly být v zájmu přesnosti a přehlednosti strukturovány poněkud jinak. Poměrně rozsáhlou pasáž o rodu Thurzových bych přiřadila spíš ke kapitole *Landschaft Zips* a literaturu spišských Němců bych včlenila do kapitoly *Kunst der Zips*.

Nepřesné je tvrzení na straně 13, kde autorka píše, že v socialistickém Československu nemohli badatelé studovat starší německojazyčné texty ve slovenských archívech. Z vlastní zkušenosti z druhé poloviny 80. let vím, že přístup k těmto textům možný byl.

Zmiňován je rovněž slovenský badatel Juraj Valiska, kterého jsem ještě osobně znala, a který od konce 50. let několik let s magnetofonem navštěvoval oblasti, kde žili německojazyční obyvatelé zejména na východním Slovensku a pořizoval autentické nahrávky za účelem výzkumu dialektů dříve než zahraniční badatelé. To jsou však marginální poznámky, které obsah ani formu bakalářské práce nezpochybují.

Závěrem lze konstatovat, že Zuzana Bosnovičová napsala koncepčně promyšlený a vyvážený kvalitní text, který respektuje a do velké míry také vyčerpává zadané téma. Autorčina němčina odpovídá, jen s drobnými výhradami, požadavkům kladeným na tento typ práce.

Přes drobné výhrady doporučuji bakalářskou práci Zuzany Bosnovičové k obhajobě a vzhledem k výše uvedenému hodnocení navrhuji známku **výborně (1)**.

Při obhajobě by se měla autorka vyjádřit k následující otázce:

1. V čem především spočívá přínos působení spišských Němců, příp. karpatských Němců, pro kulturní vývoj na území Slovenska.

V Praze, dne 27.8.2017

doc. PhDr. Viera Glosíková, CSc.